

**IZVJEŠĆE
O IZVRŠENJU PROGRAMA RADA DAOS
ZA 2019. GODINU**

Osijek, 2020.

UVOD

Godišnje izvješće o radu Državnog arhiva u Osijeku za 2019. godinu temelji se na kvartalnim i godišnjim izvješćima ustrojbenih jedinica ustanove i općim podacima iz administracije ustanove, njezinih redovnih i programskih aktivnosti.

Izvješće donosi podatke u tri dijela:

- I. dio - Struktura odjela u ustanovi, raspored i zaduženja djelatnika unutar odjela.
- II. dio - Redovno investicijsko održavanje i opremanje te posebni investicijski programi u 2019. godini.
- III. dio – Stručni, administrativni i drugi poslovi u okviru redovne djelatnosti te posebni programi razvrstani pod onim stavkama kojima po svojoj naravi pripadaju (sukladno Sistematizaciji poslova državnih arhiva).

I. ODJELI I DJELATNICI U DRŽAVNOM ARHIVU U OSIJEKU

1. Opći odjel

- Ravnatelj: dr. sc. Dražen Kušen, arhivski savjetnik; Dubravka Farkaš, tajnica; Slavica Semialjac, voditeljica računovodstva; Stjepan Glogoški, domar; Jasna Ivanković, spremačica

2. Odjel za nadzor i zaštitu arhivskog i registraturnog gradiva izvan Arhiva

- Privremena voditeljica: Ljiljana Arambašić, viši arhivist; Željko Vrban, viši arhivski tehničar

3. Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva uprave i javnih službi

- Voditeljica: Vesna Božić Drljača, arhivska savjetnica; dr. sc. Danijel Jelaš, viši arhivist; Krešimir Ibrišimović, arhivist specijalist; Pavo Pavlik, viši arhivski tehničar, Dražen Jurković, viši arhivski tehničar

4. Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva pravosuđa

- Voditeljica: Melita Rončević, arhivska savjetnica; Domagoj Sušec, viši arhivski tehničar specijalist

5. Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva gospodarstva i bankarstva

- Voditelj: Dario Mlinarević, viši arhivist; Mario Žanko, viši arhivski tehničar; Andrea Peić, arhivist-pripravnik (do 20. prosinca)

6. Odjel za sređivanje i obradu arhivskog gradiva društvenih službi, osobnih i obiteljskih fondova i zbirke matičnih knjiga

- Voditeljica: Zita Jukić, viša arhivistica; Ivana Čurik, viša arhivska tehničarka specijalistica; Dinko Čindrić, viši arhivski tehničar

7. Odjel za dokumentacijsko-informacijske poslove i knjižnica

- Privremena voditeljica: Manuela Kozić, arhivistica specijalistica; Erika Žilić Vincetić, viša arhivistica; Fani Piknjač, arhivska tehničarka pripravnica (do 20. prosinca)

8. Restauratorska i knjigoveška radionica

- Privremeni voditelj: dr. sc. Dražen Kušen, ravnatelj; Ivan Dješka, knjigoveža/arhivski tehničar-konzervator.

Ukupno:

24 zaposlenih djelatnika od 1. siječnja do 20. prosinca 2019. (2 pripravnice)

22 zaposlenih djelatnika od 21. do 31. prosinca 2019. (redovno zaposlenih)

Za djelatnike s punim radnim vremenom tijekom cijele godine, uključujući godišnji odmor, plaćene slobodne dane i eventualna bolovanja, ukupan zbroj radnih dana u 2019. godini iznosi 250 radnih dana po djelatniku.

II. INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I OPREMANJE

Za 2019. godinu planirano je (II.1.) redovno investicijsko održavanje i opremanje te (II.2.) dva investicijska programa na uređenju zgrade arhiva i jedna vlastita inicijativa za proširenje spremišnih kapaciteta.

II.1. REDOVNO INVESTICIJSKO ODRŽAVANJE I OPREMANJE

U okviru redovnog investicijskog održavanja i opremanja vršeni su popravci oštećenja na objektima, opremi i namještaju u arhivu prouzročeni dotrajalošću ili iznenadnim uzrocima te zamjena oštećene i dotrajale opreme, namještaja i instalacija – sve u okviru redovnih sredstava.

II.1.1. PROŠIRENJE I UREĐENJE ČITAONICE I PRIJEMNOG UREDA

Državni arhiv u Osijeku je imao relativno skučen kapacitet arhivske čitaonice povezan s knjižnicom u otvorenom postavu, pa je problem trebalo riješiti sukladno sve većem broju korisnika arhiva. Stoga je početkom 2019. najveći dio knjižnog fonda iz prostora arhivske čitaonice premješten u drugi prostor arhiva u zatvorenom postavu, čime je omogućeno proširenje kapaciteta istraživačkih mjesta u čitaonici i stvaranje boljih uvjeta za istraživače.

Prostori čitaonice i prijemnog ureda za korisnike arhiva, neposredno povezanog s arhivskom čitaonicom, kao i pristupni hodnik (čekaonica za stranke), temeljito su preuređeni i dobrim dijelom opremljeni novim namještajem i opremom. Zahvaljujući novom uređenju, istraživači mogu raditi u ugodnom i svijetlom prostoru čiji se kapacitet popeo na 12 prostranih istraživačkih mjesta od kojih je svako opremljeno dodatnim rasvjetnim tijelom i više električnih utičnica za vlastite uređaje pojedinog istraživača, a u čitaonici je na raspolaganju i druga potrebna oprema. Prijemni ured arhiva je opremljen posve novim namještajem i knjižarskim stalcima na kojima je izložena većina od dosadašnjih više od 120 izdanja iz bogate izdavačke djelatnosti Državnog arhiva u Osijeku. Uz brojne knjige koje se mogu kupiti u prijemnom uredu, kontinuirano se radi i na pripremi suvenira na temelju izabranih motiva iz arhivskoga gradiva u fundusu ustanove, kako bi zajedno s knjigama bili u ponudi u prijemnom uredu. Financijska konstrukcija za preuređenje i opremanje arhivske čitaonice i prijemnog ureda zatvorena je iz redovnih sredstava Ministarstva kulture za tekuće i investicijsko održavanje te iz vlastitih sredstava Državnog arhiva u Osijeku.

Otvorenje novouređene arhivske čitaonice i prijemnog ureda vezano je uz održavanje konstituirajuće sjednice Upravnog vijeća DAOS 24. svibnja 2019., a čitaonicu je kao izaslanik ministrice kulture otvorio neposredno ranije na sjednici izabrani predsjednik Upravnog vijeća DAOS dr. sc. Jozo Ivanović, zamjenik ravnatelja HDA.

II.1.2. UREĐENJE TAVANSKOG SKLADIŠTA ZA IZDANJA DAOS I DRUGE POTREBE SKLADIŠTENJA

Zbog velikog broja izdanja DAOS koja su ranije skladištena na različitim i neprikladnim mjestima u DAOS i u dislociranim spremištima, kao i za potrebe smještaja dijela knjižnice DAOS bilo je potrebno pronaći odgovarajući prostor u zgradi sjedišta arhiva. Za tu svrhu je namijenjen dio neiskorištenog tavanskog prostora veličine cca 63 m², koji je uređen i opremljen za čuvanje dijela knjižnog fonda specijalne arhivske knjižnice i skladištenje starih i novih izdanja DAOS.

II.2. INVESTICIJSKI PROGRAMI

II.2.1. PROŠIRENJE SUSTAVA NADZORNIH KAMERA – nova investicija realizirana

Proširenje postojećeg sustava nadzornih kamera izvedeno je radi sigurnosnog praćenja neposrednog okoliša zgrade arhiva i javnih prostora u arhivu. Planirano korištenje postojećih izvedenih žljebljenja fasade radi ranije postavljenih instalacija javne rasvjete na južnoj fasadi arhiva nije bilo moguće, kao ni planirano postavljanje kamera s bežičnim prijenosom slike na ostalim stranama arhiva, nego je izvedba zahtijevala provođenje žičnih instalacija i žljebljenje fasade do svake kamere. To je znatno povećalo iznos investicije, pa je uz suglasnost Ministarstva kulture, na ovaj program prenamijenjen ukupan iznos investicijskih sredstava planiranih za uređenje fasade.

II.2.2. UREĐENJE FASADE – investicija odgođena za 2020. zbog prenamjene sredstava

Planirano uređenje onih ploha fasade koje su oštećene ranijim radovima ugradnje kablova javne rasvjete i novijim radovima ugradnje novih nadzornih kamera, odgođeno je za 2020. godinu jer su sredstava planirana za ovaj program uz suglasnost Ministarstva kulture prenamijenjena na investicijski program proširenja sustava nadzornih kamera.

II.3. VLASTITA INICIJATIVA ZA PROŠIRENJE SPREMIŠNIH KAPACITETA DODATNO DISLOCIRANO ARHIVSKO SPREMIŠTE – realizirano na komercijalnoj osnovi

Zbog potrebe daljnjih preuzimanja javnoga gradiva i nemogućnosti daljnjeg proširenja arhivskih spremišta na javne prostore, na komercijalnoj je osnovi osigurano arhivsko spremište kapaciteta cca 1000 d/m. Radi se o poslovnom prostoru za arhivsko spremište u Osijeku, Vinkovačka 68 (prostor u bivšem industrijskom kompleksu Slavonije IMK) koji u naravi čini prostor od dvije prostorije s posebnim ulazom u prizemlju glavnog objekta, ukupne neto korisne površine 190 m², opremljen vanjskom i unutarnjom stolarijom, priključen na električnu mrežu glavnog objekta i bez namještaja. Novi kapacitet spremišta je iskorišten za preseljenje gradiva gospodarstva (cca 500 d/m) koje je čuvano u privremenom arhivskom spremištu u Prolazu J. Leovića i preuzimanje novoga arhivskoga gradiva gospodarstva (cca 500 d/m) uz naplatu materijalnih troškova. Istovremeno je u privremenom arhivskom spremištu u Prolazu J. Leovića oslobođeno cca 500 d/m prostora za daljnja preuzimanja gradiva javne uprave po službenoj dužnosti.

III. STRUČNI POSLOVI SUKLADNO SISTEMATIZACIJI POSLOVA DRŽAVNIH ARHIVA - REDOVNA DJELATNOST I POSEBNI PROGRAMI

0. MATIČNI POSLOVI ARHIVSKE SLUŽBE

0.1. MEĐUNARODNA SURADNJA

0.1.3. Razmjena stručnjaka i programa te evidentiranje arhivskoga gradiva u inozemstvu

Temeljem sporazuma o suradnji koje Državni arhiv u Osijeku ima s pojedinim arhivima i drugim partnerima u inozemstvu, tijekom 2019. godine je ostvarivana suradnja s arhivima u Mariboru, Pečuhu, Subotici i Tuzli.

0.1.3.1. Posebno je značajan rezultat višegodišnje suradnje između DAOS i Biskupijskog arhiva u Pečuhu na objavi velikoga izvora koji se čuva u pečuškom arhivu, a donosi Popis katoličkog stanovništva u istočnoj Slavoniji 1767. koji će posebno biti opisan pod izdavačkom djelatnošću.

0.1.3.2. Drugu godinu za redom DAOS je partner u organizaciji manifestacije slovensko-hrvatskog prijateljstva *Dani Slovenije u Slavoniji*, koju u Osijeku četiri godine unazad organizira Veleposlanstvo Republike Slovenije u Zagrebu. U okviru manifestacije (10.-13. svibnja 2019.) u arhivu je 10. svibnja postavljena i otvorena Fotografska izložba »*I Feel Slovenia. I Feel Culture.*« koja prikazuje bogatu kulturnu baštinu Slovenije na 38 fotografija vrsnih slovenskih fotografa.

0.2. SREDIŠNJE EVIDENCIJE ARHIVSKE SLUŽBE

U arhivu su redovito vođene sve evidencije arhivskoga gradiva, dodjeljivane nove signature i obavljano redovito ažuriranje (ispravak i dopuna) podataka za fondove uslijed akvizicija i obrade gradiva. Sukladno ograničenim mogućnostima sustava, vršeno je minimalno ažuriranje i unos podataka u središnji Registar arhivskih fondova i zbirki u Hrvatskoj, unos podataka o stvarateljima/imateljima te vođenje knjige akvizicija - sve putem Nacionalnog arhivskog informacijskog sustava (NAIS/ARHiNET).

1. NADZOR NAD REGISTRATURNIM I ARHIVSKIM GRADIVOM

1.1. NADZOR NAD ARHIVSKIM GRADIVOM U PISMOHRANAMA

1.1.1. Pismohrane javnih organizacija i javnih ustanova

1. Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu
2. HŠ, UŠP Osijek, Šumarija Đakovo
3. HŠ, UŠP Osijek, Šumarija Levanjska Varoš
4. Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
5. JU Županijska razvojna agencija OBŽ
6. Zavod za informatiku
7. Zavod za prostorno uređenje

8. Agencija za obnovu osječke Tvrđe
9. JU Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području OBŽ
10. Odjel za katastar nekretnina Beli Manastir
11. Dom zdravlja Beli Manastir
12. Zavod za javno zdravstvo OBŽ
13. Obrtnička komora Osječko-baranjske županije
14. Zavod za prostorno planiranje d.d.
15. Općina Erdut
16. Erdutski vinogradi – nadzor u Erdutu
17. Udruženje obrtnika
18. Sveučilište J. J. Strossmayera, Rektorat
19. Sveučilište J. J. Strossmayera, Odjel za biologiju
20. Sveučilište J. J. Strossmayera, Odjel za kemiju
21. Ekonomski fakultet u Osijeku
22. Odjel za matematiku
23. Hrvatske vode, VGI za mali sliv „Karašica Vučica“ Donji Miholjac
24. Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac
25. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Osijek, Odjel za katastar nekretnina Donji Miholjac
26. Hrvatske šume, UŠP Našice, Šumarija Donji Miholjac
27. Osnovna škola Darda
28. Općina Darda
29. Hrvatske vode, VGI za mali sliv „Baranja“
30. Odvodnja d.d. Darda
31. Erdutski vinogradi – nadzor u Osijeku

Obavljen je 31 nadzor nad pismohranama stvaratelja i posjednika arhivskog gradiva te su napisani zapisnici o nadzoru. Nakon obavljenog nadzora upisani su svi podaci u evidencije imatelja i stvaratelja.

1.1.4. Nadzor nad izlučivanjem bezvrijednoga gradiva u pismohranama

Rad Povjerenstva za odabiranje i izlučivanje arhivskog i dokumentarnog gradiva u Arhivu: pregled predloženog gradiva za izlučivanje te usporedba s Posebnim popisom gradiva stvaratelja, izrada zapisnika i rješenja.

Ukupno je bilo 128 zamolbi za izlučivanjem gradiva.

1.2. NADZOR NAD ZBIRKAMA I ARHIVSKIM GRADIVOM U VLASNIŠTVU GRAĐANA - samo po pozivu

1.3. VREDNOVANJE

1.3.1. Izdavanje suglasnosti na Pravilnike i odobravanje Posebnih popisa gradiva s rokovima čuvanja.

Ukupno je primljeno 19 Pravilnika i posebnih popisa i za njih 17 su izdana Rješenja.

1.4. EVIDENCIJE O ARHIVSKOM I REGISTRATURNOM GRADIVU IZVAN ARHIVA

1.4.1. Upisi u evidenciju stvaratelja i imatelja arhivskog gradiva na području nadležnosti DAOS.

1.5. PREUZIMANJA ARHIVSKOG GRADIVA

1.5.1. Preuzimanje po službenoj dužnosti – ukupno je bilo 12 preuzimanja po službenoj dužnosti.

1. Prvi maj d.d. Laslovo (1962/2017) – 60 d/m
2. Geodetski zavod d.d. Osijek (1962/2016) – 95 d/m
3. NOO Đakovo, NOO Semeljci i NOO Drenje (1953/1962) – 0,2 d/m
4. OK SKH Đakovo (1977/1990) – 2 d/m
5. OLT d.d. Osijek (1932/2019) – 140 d/m
6. Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i Dravu (1887/2005) – 250 d/m
7. OŠ „Nikole Demonje“ i Vježbaonica učiteljske škole Osijek (1958/1964) – 0,15 d/m
8. JU za zbrinjavanje komunalnog otpada ist. Slavonije (2000-2014) – 8,5 d/m
9. Skupština općine Osijek, NOGO Osijek, NOO Osijek (1946-1993) – 14 d/m
10. Skupština općine Osijek, NOGO Osijek, NOO Osijek, NOK Osijek (1946/1993) – 55 d/m
11. Skupština općine B. Manastir, Opština B. Manastir (1968/1997) – 4 d/m
12. Šahovski savez Osječko-baranjske županije (1996-2011) – 0,7 d/m

1.5.2. Preuzimanje arhivskog gradiva otkupom, poklonom ili u deposit.

- 5 preuzimanja na osnovu darovnog ugovora:

1. Osobni fond Ljubo Radić – 0,1 d/m
2. Osobni fond Aleksandar Vrbaški (1895/1998) – 0,2 d/m
3. Osobni fond Ladislav Keler (1950-2010)
4. Hrvatski dom d.d. Osijek Gornji grad (1926-1944) – 0,05 d/m
5. Saobraćajna knjižica za dvokolice iz 1946. godine

- 2 preuzimanja na osnovi kupoprodajnog ugovora:

1. Diploma koju Car Franjo I. izdaje valpovačkom vlastelinu barunu Josipu Hilleprand von Prandau i dardanskom vlastelinu grofu Kazimiru Eszterhazyju kao ispravu vezanu za sklelarinu na Dravu kod Narda, izdana u Beču 22. veljače 1811., latinski, 1 presavijeni list, 71 x 54,5 cm, pergamena, rukopis, opremljena visećim voštanim carskim pečatom u mjedenoj kutijici (otkupljeno sredstvima Ministarstva kulture)
2. Koturaški zemljovid Hrvatske i Slavonije (otkupljeno vlastitim sredstvima)

1.5.5. Vođenje evidencija o preuzetom arhivskom gradivu - u cijeloj 2019. godini ukupno je bio 19 preuzimanja

1.6. STRUČNA POMOĆ STVARATELJIMA ARHIVSKOG GRADIVA

1.6.1. Stručno usavršavanje djelatnika u pismohranama – organiziranje i održavanje Tečaja za polaganje ispita za stručnu osposobljenost djelatnika za poslove zaštite arhivskog i registraturnog gradiva u pismohranama.

1.6.2. Stručno usavršavanje djelatnika u pismohranama – po potrebi i po pozivu održavanje edukacija pojedinim stvarateljima/posjednicima o unošenju podataka i vođenju evidencija u NAIS-u.

1.6.3. Ostali oblici stručne pomoći stvarateljima:

1.6.3.1. Ugovor s tvrtkom Belje d.d. Darda (od 1. travnja 2019.)

Predmet Ugovora je kontinuirano obavljanje redovnih stručnih poslova u Arhivu Belja u Kneževu, vođenje odgovarajućih evidencija vezanih uz traženje i korištenje gradiva te primopredaju gradiva između Arhiva Belja u Kneževu i odgovarajućih službi u Upravi Belja d.d. u Dardi, davanje upute za rad i nadzor rada djelatnika Arhiva Belja u Kneževu, kao i pomoć u pronalaženju traženoga gradiva za rješavanje zahtjeva Uprave i drugih organizacijskih jedinica Belja d.d. ili trećih osoba u vezi s podacima iz dokumentacije koja se čuva u Arhivu Belja u Kneževu.

1.6.3.2. Ugovor s Hrvatskim vodama

Predmet ugovora je bilo uslužno sređivanje (i izlučivanje) kod stvaratelja radi preuzimanja gradiva u arhiv.

2. SREĐIVANJE I OBRADA ARHIVSKOG GRADIVA

2.1. UPRAVA

2.1.1. Fond HR-DAOS-1960 Skupština općine Beli Manastir (1963-1991) cca 490 d/m; 13 d/m knjiga: 477 d/m spisa

U navedenom razdoblju nastavljen je rad na arhivističkoj obradi i sređivanju fonda. Riječ je o gradivu uz razdoblja 1963-1991. godine, odnosno gradivu fonda do okupacije Baranje 1991. godine. Gradivo je raznoliko i pored općih/redovnih spisa te osnovnih i pomoćnih evidencija sadrži zapisnike sjednica izvršnih i pomoćnih organa, gradivo raznih komisija, dokumentaciju ovjere potpisa, spise Ureda za katastar i drugo.

2.1.2. Fondovi: HR-DAOS-10 Gradsko poglavarstvo Osijek (1851-1918); HR-DAOS-29 Gradsko poglavarstvo Osijek (1918-1941); HR-DAOS-50 Gradsko poglavarstvo Osijek (1941-1945) cca 690 d/m; 1883 knjiga; 5800 kutija

Iako je za gore navedene fondove izrađeno cjelovito obavijesno pomagalo još 1989. godine, a izradio ga je dr.sc. Stjepan Sršan s nazivom „Inventar arhivske građe Gradskog poglavarstva u Osijeku, 1809-1945“, od 2017. godine je u tijeku revizija i ponovno sređivanje gradiva fondova iz razdoblja 1851-1945. godine. Tijekom 2019. godine nastavilo se s poslovima revizije redovnih spisa iz razdoblja 1873-1899. godine koji i nadalje uključuju provjeru izvornog poretka, promjenu strukture fonda, novu identifikaciju jedinica koji ne pripadaju godini ili seriji u koju su odloženi, nove arhivske kutije, signiranje tehničkih jedinica te izradu novog inventarnog popisa. Ukupno je obrađeno 819 kutija redovnih spisa. (Cjelovita revizija gradiva obuhvatit će identifikaciju cca 1833 knjige te obradu 624 kutije predmetnih spisa i 540 d/m redovnih i odjelnih spisa iz razdoblja 1851-1945., u ukupnoj količini od cca 700 d/m gradiva fonda.)

2.1.3. Skupina fondova Mjesnih narodnih odbora s područja kotara Beli Manastir iz razdoblja 1945-1952. godine, u ukupnoj količini cca 23,2 d/m: MNO Baranjsko Petrovo Selo, MNO Branjina, MNO Čeminac, MNO Darda, MNO Draž, MNO Duboševica, MNO Gajić, MNO Jagodnjak, MNO Kneževi Vinogradi, MNO Kneževo, MNO Kopačevo, MNO Kotlina, MNO Lug, MNO Novi Beždan, MNO Podolje, MNO Popovac, MNO Suza, MNO Topolje, MNO Torjanci, MNO Vardarac, MNO Zmajevac

Tijekom 2019. godine sređivano je gradivo fondova mjesnih narodnih odbora s područja Baranje iz razdoblja 1945-1952. godine, a koje je preuzeto u Državni arhiv u Osijeku tijekom 1966. i 1970. godine. Iako je gradivo bilo odloženo u kutije, prilikom

sređivanja utvrđena je i velika fondovska izmiješanost. Gradivo je sređeno prema funkcionalnoj nadležnosti pojedinog stvaratelja i njegovoj djelatnosti. Izrađeni su sumarni inventari za sljedeće fondove:

- HR-DAOS-606 MNO Branjina, SI 2019.
- HR-DAOS-91 MNO Duboševica, SI 2019.
- HR-DAOS-96 MNO Jagodnjak, SI 2019.
- HR-DAOS-635 Kneževo, SI 2019.
- HR-DAOS-636 Kneževi Vinogradi, SI 2019.
- HR-DAOS-97 MNO Kopačevo, SI 2019.
- HR-DAOS-640 MNO Lug, SI 2019.
- HR-DAOS-102 MNO Novi Bezdán, SI 2019.
- HR-DAOS-111 MNO Suza, SI 2019.
- HR-DAOS-114 MNO Torjanci, SI 2019.

2.2. PRAVOSUĐE

2.2.1. Fond HR-DAOS-122 Kraljevski sudbeni stol u Osijeku kao Urbarski sud 1857.-1906. , 4 knjige, 268 kutija

Nastavilo se s izradom analitičkog inventara sa sljedećim elementima opisa: redni broj, broj kutije, predmet, registraturna oznaka, naziv mjesta, naziv vlastelinstva, sadržaj (opis priloga: karata, nacрта, knjiga, napomena.

Dovršeno je razvrstavanje, predmetno odlaganje i evidentiranje naknadno pronađenih rinfuznih spisa Urbarskog suda - 4 d/m, uz izmjene i nadopune analitičkog inventara, usklađenje termina i izradu novog popisa. Tijekom sređivanja formiraju se nove tehničke jedinice.

Tijekom rada na fondu pronađene su knjige za koje je utvrđeno da pripadaju fondovima koji se čuvaju u drugim arhivima: Hrvatskom državnom arhivu, Državnom arhivu u Slavanskom Brodu i Državnom arhivu u Sisku. Knjige su predane navedenim arhivima.

2.4. PROSVJETA, KULTURA, ZNANOST

2.4.1. HR-DAOS-1838 Zavod za prosvjetu

Tijekom godine je na fondu obavljeno sređivanje, izlučivanje i popisivanje projektne dokumentacije i serije zapisnika.

2.5. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA ZAŠTITA

2.5.1. HR-DAOS-774 Dječiji dom „Rade Končar“ Valpovo

Tijekom godine je na fondu obavljeno sređivanje i izrada inventarnog popisa.

2.6. GOSPODARSTVO

2.6.1. HR-DAOS-223 Trgovačko obrtnička komora Osijek (1850.-1945.); 1852.-1945.: knj. 219, kut. 292; 43. SI.: Podfond: Stalni izabrani sud 1936.-1943.

Revizija fonda - nastavak rada na sređivanju spisa i popisivanju važnijih predmeta do 1940. godine. Analitički je popisana serija dokumentacije sudski protokoliranih tvrtki.

2.6.2. HR-DAOS-2090 Zbirka memoranduma, serija 1946.-1990.

Na osnovnoj razini su sređeni memoranduma za razdoblje od 1946.-1990. prema periodizaciji (G.1. do 1945., G. 1946.-1990. i G.3. od 1991.).

2.6.3. HR-DAOS-2090 Zbirka memoranduma, serija do 1945. godine

Naknadno pronađeni memorandumi do 1945. godine uvršteni su u zbirku prema mjesnoj pripadnosti i djelatnosti.

2.6.4. Seljačke radne zadruge (HR-DAOS-299, 300, 301, 303, 832 i 835) na području Osječko-baranjske županije.

Napravljena je revizija gradiva uz usklađivanje i prijepis ranijih arhivskih popisa.

2.6.5. Opće poljoprivredne zadruge (HR-DAOS-295, 296, 825, 294, 1520) na području Osječko-baranjske županije.

Napravljena je revizija gradiva i izrađen novi arhivski popis.

2.6.6. HR-DAOS-815 Makso Neurath i dr. Osijek - građevinsko poduzeće (Prpić i Zsille), 1891.-1952.; 6 knj., 7 kut.; 1 d/m.

Napravljena je revizija, fond je sređen i napisan sumarni inventar.

2.6.7. HR-DAOS-2044 DIK Đurđenovac d.d. Đurđenovac, [1937.] 1946./2016., 174.5 d/m

Fond je sređen i izrađen je sumarni inventar.

2.6.8. Hrvatske Vode - Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu Osijek

Rad na terenu prema ugovoru.

2.7. POLITIČKE STRANKE I UDRUGE

2.7.1. HR-DAOS-939 Pododbor Matice hrvatske

Tijekom godine je fond sređen, zajedno s naknadnom akvizicijom i napravljen je arhivski popis.

2.9. OSOBN I OBITELJSKI FONDOVI

2.9.1. Osobni fond Aleksandar Vrbaški

Izrada popisa u svrhu preuzimanja u DAOS - legat.

2.10. ZBIRKE

2.10.1. HR-DAOS-2092 ZBIRKA RAZGLEDNICA

Nastavak analitičkog opisivanja razglednica u obliku Excel tablice kroz 11 elemenata opisa (naziv, opis teksta poleđine razglednice, vrijeme nastanka, mjesto nastanka, itd.)

2.11. OSTALO GRADIVO

2.11.1. Rukopisna ostavština Zvonimira Kulundžića

Identifikacija i popisivanje do analitičke razine – nastavak posla (sveukupno je obrađeno 100 tehničkih jedinica).

2.12. OSTALI POSLOVI OBRADJE ARHIVSKOG GRADIVA

2.12.1. Redovito godišnje provođenje postupka izlučivanja bezvrijednoga gradiva kojemu su istekli rokovi čuvanja iz fondova koji su ranije preuzeti u Arhiv.

2.12.2. Izrađen je popis mikrofilmiranih matičnih knjiga u HDA prema dostupnim podacima iz baze podataka mikrofilma HDA koji su digitalizirani, radi predaje Državnom arhivu u Osijeku digitalnih snimaka matičnih knjiga koje se čuvaju u Zbirci matičnih knjiga Državnog arhiva u Osijeku.

3. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

3.1. REDOVNI POSLOVI

- 3.1.1. Nabava zaštitne ambalaže standardnih formata
- 3.1.2. Skrbništvo
- 3.1.3. Manipulativni poslovi

4. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

4.1. INFORMIRANJE KORISNIKA

4.1.1. Na upite korisnika, pružane su informacije u izravnom razgovoru s korisnicima u arhivu, telefonskim putem, e-poštom, konvencionalnom poštom.

4.1.2. Kontinuirano i sustavno su korisnici informirani o gradivu, mogućnostima korištenja, postupcima i događanjima, putem sljedećih javnih servisa:

- Mrežnih stranica arhiva – administriranje podataka, obavijesti i digitalnih slikovnih materijala
- Profila na društvenoj mreži Facebook – administriranje podataka, obavijesti i digitalnih slikovnih materijala
- Europskog arhivskog portala - unos i ažuriranje podataka o ustanovi te gradivu ustanove (EAD)

4.2. ČITAONICA

Djelovanje čitaonice arhiva obuhvaćalo je prijavu korisnika, njihov rad u čitaonici, nadzor nad istraživačima, vođenje evidencija o korištenju gradiva (naručivanje i vraćanje gradiva), statističku obradu podataka o korištenju arhivskoga gradiva.

Evidentirano je 288 prijavi za rad u čitaonici, 738 zahtjeva za korištenjem gradiva te 721 posjet čitaonici DAOS

4.3. KORIŠTENJE GRADIVA U SLUŽBENE SVRHE

Izravno je povezano s podnošenjem zahtjeva državnih tijela i ustanova za korištenje gradiva u službene svrhe, posudbu na revers ili izdavanje odgovarajućih potvrda i uvjerenja.

Ukupno je evidentirano 90 zahtjeva za istraživanje radnog staža

4.4. ISTRAŽIVANJE ZA STRANKE

Izravno je povezano s podnošenjem zahtjeva stranaka za rješavanje njihovih zahtjeva koji se najčešće odnose na utvrđivanje činjenica i pronalaženje dokumenata imovinsko-pravne naravi (zemljišno-knjižni ulošci, dozvole za gradnju, presude, izvodi iz trgovačkog registra, razna rješenja itd.).

Ukupno je evidentiran 1191 zahtjev korisnika, od toga 99 zahtjeva za izvodima iz matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih, 662 zahtjeva za istraživanjem građevinske dokumentacije te 430 zahtjeva za ostalim istraživanjima (zemljišno-knjižni izvratci, podaci o plaći, podaci o školovanju i sl.)

4.5. IZLOŽBE

4.5.1. Valpovački vlastelini Prandau-Normann

Nastavak manifestacija povezanih s izložbom realiziranom 2018.

4.5.1.1. Gostovanje izložbe Valpovački vlastelini Prandau-Normann

Dogovarano je gostovanje postava izložbe u drugim gradovima i u inozemstvu, ali samo parcijalno s dijelom izložbe Arhivska baština Valpovačkog vlastelinstva. Konkretni dogovori su postignuti s Državnim arhivom u Pazinu, Arhivom Slovenije u Ljubljani i Pokrajinskim arhivom u Mariboru, a prijenos i postav izložbe će biti realiziran u prvoj polovici 2020.

4.5.1.2. Online katalog i web izložba Valpovački vlastelini Prandau-Normann

Program pripreme online kataloga i web izložbe u cijelosti je izvršen u suradnji s ostalim ustanovama u projektu: Muzejom Slavonije, Muzejom likovnih umjetnosti i Muzejom Valpovštine. Virtualna inačica izložbe i kataloga je svečano predstavljena javnosti 17. prosinca 2019. u Državnom arhivu u Osijeku, zajedno s ostalim ustanovama partnerima u projektu.

4.5.2. Izložba uz Međunarodni dan arhiva 2019. – *Bicikl u osječkoj prošlosti*

Tematska izložba uz obilježavanja Međunarodnog dana arhiva 2019. priređena je na preporuku Hrvatskog arhivističkog društva koje je svim arhivima u Hrvatskoj za 2019. godinu predložilo temu: *Bicikl – ljubavi moja*, povezanom s okruglom 200. obljetnicom godine u kojoj je bicikl službeno patentiran.

Državni arhiv u Osijeku je iz svog fundusa odabrao i u izložbi predstavio arhivske izvore koji na brojne načine tematiziraju pitanje pojave i korištenja bicikla, bicikliranja u prometu i biciklizma kao sporta i udruživanja. Tako je bicikl kao tema pronađen u najrazličitijim izvorima uprave, gospodarstva, školstva, društvenog i kulturnog života Osijeka.

Uz otvorenje izložbe, zahvaljujući dobroj volji Turističke zajednice Grada Novske, Državni arhiv u Osijeku je posudio replike povijesnih bicikala na kojima su posjetitelji izložbe mogli iskušati vožnju naših predaka na biciklima s velikim prednjim kotačem.

4.5.3. Gostujuća izložba: *Arheologija otpora - otkrivanje zbirke kulturne opozicije u socijalističkoj Hrvatskoj/ vlastiti dodatak iz fundusa Državnog arhiva u Osijeku: Odabir iz ostavštine disidenta Zvonimira Kulundžića*

Izložba predstavlja rezultate međunarodnog projekta „Courage“ Povezivanje zbirke, čiji je glavni cilj bilo otkrivanje različitih zbirki mnogobrojnih dokumenata i predmeta koji su u javnim institucijama ili privatnom vlasništvu svjedočili o ” kulturnoj opoziciji”, odnosno o kulturnim i društvenim praksama raznih skupina i pojedinaca koje su izražavale kritičko neslaganje s komunističkim režimom i njegovom kulturnom politikom, u zemlji i u emigraciji. Kroz postav izložbe u DAOS su njezini posjetitelji i šira osječka javnost upoznati s rezultatima „arheološkoga kopanja” po raznim kutijama i obavljenih intervjua sedamdesetak zbirki s područja

Hrvatske i Slovenije koji su i virtualno dostupni u dvojezičnom mrežnome registru COURAGE (hr.cultural-opposition/registry/).

4.5.4. Gostujuća fotografska izložba »I Feel Slovenia. I Feel Culture.«

Izložba je bila postavljena i otvorena 10. svibnja u okviru manifestacije *Dani Slovenije u Slavoniji* (10.-13. svibnja 2019.), a predstavila je bogatu kulturnu baštinu Slovenije na 38 dokumentarnih fotografija vrsnih slovenskih fotografa. Uz slovensku izložbu Državni arhiv u Osijeku je iz svog fundusa dodao izbor razglednica s motivima slovenskih turističkih središta, koje su bile postavljene kao izvornici u arhivskim izložbenim vitrinama.

Drugu godinu za redom DAOS je bio partner u organizaciji manifestacije slovensko-hrvatskog prijateljstva *Dani Slovenije u Slavoniji*, koju u Osijeku četiri godine unazad organizira Veleposlanstvo Republike Slovenije u Hrvatskoj.

4.6. SURADNJA S JAVNIM USTANOVAMA I SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

Provođena je u skladu s dinamikom provođenja javnih programa arhiva temeljenih na suradnji s drugim javnim ustanovama i potrebi informiranja javnosti o događanjima u arhivu.

4.7. OSTALO

4.7.1. Redovito dežurstvo

Redovito dežurstvo tehničara/viših arhivskih tehničara/viših arhivskih tehničara specijalista, u prijemnom uredu DAOS, na bazi izmjene djelatnika u tjednim razmacima.

4.7.2. Pravo na pristup informacijama – službenik za informiranje

Izrada godišnjeg izvješća o provedbi PPI. Zaključivanje upisnika za 2018. g. i otvaranje novih evidencija za 2019. godinu. Rješavanje zahtjeva po osnovi prava na pristup informacijama i vođenje popratnih evidencija (Upisnik) – 2 zahtjeva.

5. STRUČNO USAVRŠAVANJE ARHIVSKIH DJELATNIKA

5.1. PRAĆENJE STRUČNE LITERATURE

Stručni djelatnici arhiva su tijekom godine pratili novu stručnu literaturu, kao i svu onu koja im je bila potrebna za obavljanje stručnih poslova u redovnom radu.

5.2. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI

Tijekom godine su djelatnici arhiva sudjelovali na stručnim i znanstvenim skupovima u Hrvatskoj i u inozemstvu, sukladno dogovoru na Stručnom vijeću te vremenskim i financijskim mogućnostima arhiva.

- Radionica „Fotografija – prepoznavanje, čuvanje, pohrana“, Hrvatski državni arhiv u Zagrebu, 20. ožujka 2019.
- Dani ICARUS-a u Hrvatskoj (5.), Pula, ožujak 2019.
- Radionica u HDA o sređivanju i opisu fotografskog gradiva, 7. svibanj 2019.
- Deveti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata – D-fest u NSK u Zagrebu 9. i 10. svibnja 2019.
- Simpozij Capturing the Past, HDA, 22. – 24. svibanj 2019.
- Subotički arhivski dan (12.), 20.09.2019.

- Svečanom obilježavanju dana Hrvatskog državnog arhiva u Zagrebu.
- Triennale Grad hrvatskog srednjevjekovlja, Zagreb, 22-23.10.2019.
- 51. Savjetovanje hrvatskih arhivista u Slavonskom Brodu , 23.-25. listopada 2019.
- Seminar „Zaštita kulturne baštine u kriznim uvjetima“, 7. studenoga 2019., NSK Zagreb
- Međunarodnom sajmu knjiga – 42. Interliber, 14. studenoga 2019.
- Radionica „Pravilnik za opis i pristup građi u AKM zajednici: omeđena i serijska građa“, GISKO, 22. 11. 2019.
- AKM, Poreč, 26-29.11.2019.

5.7. OSTALO

Knjigoveža Ivan Dješka, zaposlen u Restauratorskoj i knjigoveškoj radionici, na preporuku Savjetodavne službe HDA tijekom godine je odradio pripreme, pohađao seminar u HDA za polaganje stručnog ispita u arhivskoj struci te položio stručni ispit za arhivskog tehničara, specijalnost tehničar-konzervator.

6. ZAŠTITA I OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

6.1. NABAVA KNJIŽNOG GRADIVA

Obnova knjižnog fonda vršit će se u skladu s financijskim mogućnostima ustanove (vlastita sredstva) nabavom nove literature iz područja arhivske teorije i prakse, informacijskih znanosti, lokalne i područne povijesti i značajnijih enciklopedijskih i leksikografskih izdanja.

6.2. OBRADA KNJIŽNOG GRADIVA

Zbog poslova na preseljenju knjižnice u druge prostore i preuređenja čitaonice, odgođeni su ranije planirani poslovi revizije i otpisa dijela knjižnog fonda, stručna obrada knjižne građe i unos kataloga u računalni program Metelwin, uz planiranu stručnu pomoć Odsjeka za informacijske znanosti FFOS te Gradske i sveučilišne knjižnice.

Obavljeno je preseljenje knjižnoga gradiva i serijskih publikacija (uz rastavljanje, prijenos i sastavljanje polica u drugim prostorima te ponovno ulaganje u police knjižnog gradiva i serijskih publikacija).

Nastavljena je redovita stručna obrada novoprimitljene knjižne građe (101 novoprimitljena publikacija) i unos u računalni program.

Obavljena je revizija serijskih publikacija i inventurna kontrola knjižne građe. Odabir, slaganje na police te popis referentne zbirke prema zadanim parametrima (smještaj, autor/urednik, naslov, izdavač/nakladnik, mjesto izdanja, godina izdanja, napomena).

Obavljeno je razdvajanje serijskih publikacija na omeđene i neomeđene te slaganje istih na police. Izrada novog popisa serijskih publikacija u obliku Excel tablice prema zadanim parametrima upisa (naslov, izdavač, urednik mjesto izdanja, godina izdanja, godina/svezak/broj i napomena).

6.3. KORIŠTENJE KNJIŽNOG GRADIVA

Knjižni fond je trajno na raspolaganju djelatnicima arhiva i zainteresiranim korisnicima čitaonice DAOS u skladu s njihovim potrebama i zahtjevima.

6.4. RAZMJENA PUBLIKACIJA

Nastavljena je distribucija izdanja DAOS na bazi razmjene publikacija s drugim nakladnicima, srodnim ustanovama i tijelima javne vlasti.

6.5. OSTALO

6.5.1. Voditeljica DIC-a sudjelovala je na stručnim sastancima na temu specijalnih knjižnica.

6.5.2. Zainteresiranim kupcima izdanja DAOS omogućena je kupovina putem nove knjižare i suvenirnice, narudžbom konvencionalnom poštom, e-poštom i telefonski te online narudžbom putem mrežnih stranica DAOS.

7. STRUČNO ZNANSTVENA DJELATNOST

7.1. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKI PROJEKTI

7.1.1. Hrvatski časnici u Austro-ugarskoj vojsci - dovršetak višegodišnjeg posebnog programa prijavljenog i odobrenog od MK za 2019. godinu obuhvatio je nastavak istraživanja arhivskog gradiva hrvatske provenijencije u arhivu Vojnopovijesnog instituta i muzeja u Budimpešti. Obavljena su sva planirana istraživanja u Budimpešti u razdoblju od 26. do 30. kolovoza 2019. te u razdoblju od 3. do 6. prosinca 2019. Završen je unos podataka iz fonda signature I. 35. Časnički matični listovi, 1869.-1918. (serija fonda sadrži ukupno 24 kutije, odnosno 2,4 d/m spisa). U ovoj završnoj fazi, a na osnovu ranijeg iskustva, dogovora i racionalizacije u cilju unosa što većeg broja osoba, unos je ograničen na samo osnovne podatke časnika (postrojba, ime, čin, rođenje, zavičajnost, kratka biografija). Temeljem svih prikupljenih podataka, DAOS će tijekom 2020. godine u suradnji sa znanstvenicima koji se bave poviješću Austro-ugarske vojske sve prikupljene podatke znanstveno obraditi i učiniti dostupne javnosti.

7.2. STRUČNI I ZNANSTVENI RADOVI

Tijekom godine djelatnici arhiva imali su više izlaganja na stručnim i znanstvenim skupovima i napisali više stručnih i znanstvenih radova koji su već objavljeni ili će biti objavljeni u stručnim i znanstvenim časopisima i zbornicima.

8. INFORMACIJSKI SUSTAV ARHIVA

8.1 ODRŽAVANJE INFORMACIJSKOG SUSTAVA

8.1.1 Nabava i održavanje opreme

U okviru planiranih sredstava kroz **PROGRAM INFORMATIZACIJE „Nabava i održavanje opreme informacijskog sustava“** za nabavu dodatne opreme za digitalizaciju i nove informatičke potrebne za zamjenu dotrajale, tijekom 2019. je nabavljeno 3 nova računala i 1 skener A4, zajedno s odgovarajućim programima.

8.1.2 Nabava i održavanje softvera

Sukladno potrebama arhiva, redovito su održavani i nadograđivani te plaćan najam za postojeće zasebne softvere za administraciju i računovodstvo.

8.2 RAZVOJ INFORMACIJSKOG SUSTAVA

8.2.1 Informacijska infrastruktura

Poboljšanje informacijske infrastrukture ustanove realizirano je kroz PROGRAM INFORMATIZACIJE u cijelosti. Analizom kvalitete i funkcionalnosti postojećeg intraneta, a putem njega i dostupnosti interneta u radnim i spremišnim prostorima arhiva, utvrđena je potreba provođenja rekonstrukcije i nadogradnje postojećih instalacija, proširenje mreže i dostupnost internetske veze u svim radnim prostorima.

S obzirom na potrebu, dio prostora je opremljen wifi uređajima, a u prostore koji su predviđeni za novi Odjel za elektroničko i audiovizualno gradivo, dovedena je žična veza visoke kvalitete za povezanost sa serverom, zbog potrebe prijenosa veće količine podataka.

8.2.2 Informacijske usluge

Planirano poboljšanje informacijskih usluge arhiva u dva segmenta nije moglo biti izvršeno zbog objektivnih razloga:

- ustanove u kulturi još nisu pridružene središnjem državnom centru dijeljenih usluga i nemaju mogućnost korištenja središnjeg digitalnog arhiva;
- zbog preseljenja knjižnice i odgode njezine stručne obrade nije bilo moguće pridruživanje knjižničkog kataloga DAOS jednom od skupnih online kataloga radi mogućnosti online pretraživanja.

9. IZDAVAČKA DJELATNOST

9.1 GLASNIK ARHIVA SLAVONIJE I BARANJE

Glasnik je do sada izlazio kao dvogodišnjak, ali je od 2016. godine došlo do zastoja u izdavanju. Pripremljeni su materijali za objavljivanje Glasnika ASB br. 14, a u tijeku su i pripreme za Glasnik ASB br. 15 koji će biti tiskani tijekom 2020. godine.

9.2. KNJIGE

9.2.1. Građani Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka 1809.-1850.

Priprema knjige planirana je i u cijelosti realizirana kroz prijavljeni program „Nastavak nakladničkog niza: Gradivo za povijest Osijeka i Slavonije“. Radi se o knjizi s prijepisom evidencija građana Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka 1809.-1850. uz uvodnu studiju i znanstveni aparat, koju je pripremila autorica doktorantica Eldina Lovaš. Knjigu su recenzirala dva recenzenta, a bit će tiskana početkom 2020.

9.2.2. Popis katoličkog stanovništva u Istočnoj Slavoniji 1767. godine

– završetak ranijeg programa

Radi se o objavi transkripta arhivskog izvora iz fundusa Biskupijskog arhiva u Pečuhu: *Conscriptio Parochiarum et Animarum in iis contentarum, in Districtu Inferioris Sclavoniae Dioecesis Quinque-Ecclesiensis, tam in Statu Provinciali, quam Militari, peracta Anno Domini 1767.* - koji do sada nije bio poznat hrvatskoj historiografiji.

Priređivač transkripta i autor uvodnog teksta knjige je doc. dr. sc. Denis Njari, profesor na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Osijeku, a suradnici na realizaciji projekta su Zoltán Damásdi iz Biskupskog arhiva u Pečuhu i

Zita Jukić iz Državnog arhiva u Osijeku. Knjiga obuhvaća dvojezični (hrvatsko-mađarski) uvodni dio i transkript izvornika na latinskom jeziku, s dvije geografske karte.

Knjiga je rezultat mađarsko-hrvatske suradnje između: Biskupijskog arhiva u Pečuhu i Državnog arhiva u Osijeku (zajednička realizacija); Pečuške biskupije i Ministarstva kulture RH (zajedničko financiranje). Suradnja na pripremi i objavljivanju toga vrijednog izvora za povijest Slavonije u 18. stoljeću temelji se na Sporazumu o suradnji koji je Državni arhiv u Osijeku sklopio s Pečuškom biskupijom 2016. a potom i Aneksu sporazuma iz 2018. godine.

Knjiga je u 2019. godini predstavljena na 42. Međunarodnom sajmu knjiga – Interliber, 14. studenoga 2019., a predstavljanje u Osijeku je najavljeno za veljaču 2020. uz sudjelovanje mons. dr. György Udvardyja, nadbiskupa vespremskog i apostolskog upravitelja pečuškog, kao i mons. dr. Đure Hranića, nadbiskupa đakovačko-osječkog. Naime, područje Slavonije na koje se podaci u knjizi odnose bilo je u prošlosti pod jurisdikcijom Pečuške biskupije, a danas je pod jurisdikcijom Đakovačko-osječke nadbiskupije.

Vrijednost knjige treba promatrati u odnosu na već poznate i objavljene popise Caraffine komisije 1698. i 1702., kao i u odnosu na urbarske popise iz 1736. i 1786. godine, a potom i u odnosu na kasnije popise stanovništva u 19. stoljeću. Njegova će se velika vrijednost pokazati i kod onih istraživanja koja će podatke iz tog izvora uspoređivati s podacima iz matičnih knjiga ili s podacima iz kanonskih vizitacija za 18. stoljeće, koje su za istočnu Slavoniju, Baranju i Srijem, u transkripciji latinskog izvornika i u hrvatskom prijevodu dr. sc. Stjepana Sršana također objavljene u nakladi Državnog arhiva u Osijeku.

9.2.3. Ratni dnevnik Kamila Firingera 1914.-1919.

– nastavak realizacije nedovršenog ranijeg programa

Radi se o programu prijepisa, pripreme i tiskanja više knjižica dnevničkih zapisa koje je za vrijeme boravka na frontu i u zarobljeništvu tijekom Prvog svjetskog rata vodio dr. Kamilo Firinger, osnivač, prvi arhivist i prvi ravnatelj osječkog arhiva. Na realizaciji programa se radi od 2016. godine, a dnevnik će biti tiskan tijekom 2020.

10. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST

10.1. PREDAVANJA, SURADNJA SA SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA

Predavanja i druge slične programe arhiv je realizirao u vlastitim i drugim javnim prostorima, samostalno i u suradnji s drugim srodnim ustanovama i udrugama, stručnjacima i znanstvenicima. Suradnja sa sredstvima javnog priopćavanja ostvarivana je pri svakom objavljivanju i najavi novosti i događanja kulturno-prosvjetne naravi u DAOS i suradnje DAOS s drugim srodnim ustanovama i tijelima javne vlasti.

10.1.1. Arhivska srijeda

Nastavak predavanja kojima se predstavlja fundus arhiva i obrada aktualnih tema u popularnim terminima posljednje srijede u mjesecu tijekom prve polovice godine:

- 30. siječnja 2019. – predavanje s raspravom, dr. sc. Žarko Španiček, *Uloga vodenica i tradicijskih mlinova u gospodarskom i društvenom razvoju Slavonije, Baranje i Srijema - istraživanja obavljena u 2018.*

- 27. veljače 2019. - predavanje uz izložbu gradiva i filmsku projekciju, Ljiljana Arambašić, viša arhivistica, *Prinove u 2018. u spisima, fotografijama i filmovima (preuzeto u arhiv darom, otkupom, primopredajom)*.
- 27. ožujka 2019. - predavanje uz prezentaciju gradiva, Vesna Božić –Drljača, arhivska savjetnica / dr. sc. Danijel Jelaš, viši arhivist, *Pisani tragovi uprave i javnih službi*
- 24. travnja 2019. - predavanje uz prezentaciju gradiva, Melita Rončević, arhivska savjetnica, *Urbarski, zemljišno-knjižni, ostavinski i kazneni sudski spisi, registracije i stečajevi*
- 29. svibnja 2019. - predavanje uz prezentaciju gradiva, Zita Jukić, viša arhivistica / Ivana Čurik, viša arh. tehn. spec., *Tko sam ja?*

10.1.2. Predstavljanje novih knjiga

Vlastite knjige i knjige drugih nakladnika iz arhivske teorije i prakse, nacionalne, područne i lokalne povijesti i arhivskih istraživanja:

- 14. veljače 2019. u Državnom arhivu u Osijeku: *Zapisnici prezbiterskih vijeća Luga između 1804. i 1865.*, priredila za tisak i napisala uvod: Eldina Lovaš; nakladnici: Exodus Kiadó (Mađarska) / Državni arhiv u Osijeku (Hrvatska).
- 7. ožujka 2019. u Državnom arhivu u Osijeku: povijesni roman *Samo sreća, ništa drugo*, autora Hrvoje Hitrec; nakladnik: AGM Zagreb.
- 12. lipnja 2019. u Državnom arhivu u Osijeku: *Život i djelo prof. dr. sc. Stjepana Sršana - zbornik radova Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa: Život i djelo prof. dr. sc. Stjepana Sršana, održanog 16. i 17. rujna 2015.*; nakladnik: Državni arhiv u Osijeku; sunakladnici: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar - Područni centar Osijek, Matica hrvatska - Ogranak Osijek, Društvo za hrvatsku povjesnicu Osijek.
- 7. studenoga 2019. u Državnom arhivu u Osijeku, *Cvelferija i Drenovci u prošlosti - Prilog povijesti jugozapadnoga Srijema*, priredili: Vinko Juzbašić i Ivan Karaula; nakladnici: Državni arhiv u Vukovaru i Duhovno hrašće Drenovci.
- 14. studenoga 2019. u Zagrebu na 42. Međunarodnom sajmu knjiga – Interliber, *Popis katoličkog stanovništva u Istočnoj Slavoniji 1767. godine*, priređivač: doc. dr. sc. Denis Njari, nakladnik: Državni arhiv u Osijeku; sunakladnik: Pečuška biskupija
- 21. studenoga 2019. u Državnom arhivu u Osijeku, *Konj i njegov gospodar (husari, konjogojci, baštini)*, autor: Ivan Ćosić Bukvin, nakladnik: vlastita naklada

10.1.3. Predavanja i drugi programi

Popularno znanstvene tribine u suradnji s Međunarodnom udrugom studenata povijesti ISHA – Osijek i Društvom za hrvatsku povjesnicu Osijek

- Prva u nizu održana je 3. travnja pod naslovom *Povijest školstva - metodologija i mogućnosti istraživanja*, a gost je bio dr. sc. Dinko Župan iz slavonskobrodske podružnice Hrvatskog instituta za povijest.
- Druga u nizu održana je 6. studenog pod naslovom *Suvremeni arhiv i suvremeni istraživači*, s gostovanjem dr. sc. Dražena Kušena, ravnatelja Državnog arhiva u Osijeku.

- Treća u nizu održana je 21. studenog pod naslovom Povijest osječkih novina: od konvencionalnog prema digitalnom, a gostovala je dr. sc. Marina Vinaj iz Muzeja Slavonije.

10.2. SURADNJA S OBRAZOVNIM USTANOVAMA

Angažiranjem arhivskog pedagoga, nastavljena je dobra suradnja s obrazovnim ustanovama od predškolske do visokoškolske razine, organiziranim grupnim posjetima arhivu, predavanjima te pedagoškim radionicama u arhivu i u prostorima obrazovnih ustanova od predškolske do visokoškolske razine te na Županijskom stručnom vijeću povjesničara.

Ukupno je u arhivu bilo 26 grupnih posjeta različitih obrazovnih skupina.

Programi su u realizaciji arhivskog pedagoga i drugih djelatnika arhiva obuhvatili sljedeće sadržaje:

- Stručna vodstva kroz arhiv
- Stručna vodstva kroz izložbeni postav - Bicikl u osječkoj prošlosti
- Predavanja:
 - Dokumenti i kronologija;
 - Izvanučionička nastava u arhivu i korištenje arhivskih izvora u nastavi povijesti s radionicom;
 - Osijek u 18. i 19. stoljeću;
 - Tiskarstvo u Osijeku.
- Radionice:
 - Diplomatička radionica: Paleografija i diplomatika
 - Genealoška radionica za studente Informatologije
 - Heraldika radionica
 - Radionica: Priča iz arhiva
 - Slavonska vlastelinstva i kartografska radionica
- Susret s književnikom o temi: povijesni roman
 - U DAOS je 7. ožujka 2019. Održan Susret s književnikom Hrvojem Hitrecom i razgovor o povijesnom romanu, koji su posjetili učenici 7. i 8. razreda OŠ Franje Krežme i učenici sudionici programa kreativnog pisanja Centra izvrsnosti Osijek.

10.3 TJEDAN ARHIVA - UZ MEĐUNARODNI DAN ARHIVA 2019.

Programi u Državnom arhivu u Osijeku povodom obilježavanja Međunarodnog dana arhiva (9. lipnja) obuhvatili su niz događanja od 7. do 12. lipnja 2019.

Koordinator obilježavanja MDA u Hrvatskoj je Hrvatsko arhivističko društvo, a programi svih arhiva objavljeni su u zajedničkoj programskoj knjižici.

Tijek događanja u DAOS:

- 7. lipnja 2019. u 12:00 - Otvorenje arhivske izložbe *Bicikl u osječkoj prošlosti* (opisano pod 4.5.2.), uz mogućnost vožnje posjetitelja na replikama povijesnih bicikala do kraja dana
- 7. i 10.-12. lipnja od 9:00 do 15:00 - Dani otvorenih vrata arhiva
- Organizirana stručna vodstva kroz arhivska spremišta, izložbeni prostor, čitaonicu i suvenirnicu pružila su posjetiteljima priliku s jedne strane vidjeti izgled zatvorenih arhivskih spremišta i arhivsko gradivo koje se u njima čuva, a s druge strane proći kroz sve otvorene arhivske prostore s javnom namjenom, kao i dio arhivske knjižnice. U arhivskoj suvenirnici susreli su se s bogatstvom arhivskih izdanja i zanimljivim replikama arhivskoga gradiva.

- 7. i 10.-12. lipnja od 18:00 do 19:00 - Stručno vodstvo kroz arhivsku izložbu *Bicikl u osječkoj prošlosti* uz stručno tumačenje odabranih arhivskih izložaka.
- 12. lipnja u 12:00 - Predstavljanje knjige: Život i djelo prof. dr. sc. Stjepana Sršana - zbornik radova. Radi se o Zborniku radova Međunarodnog znanstveno-stručnog skupa: Život i djelo prof. dr. sc. Stjepana Sršana, održanog 16. i 17. rujna 2015., na kojemu je niz autora iz Hrvatske i iz međunarodnog okruženja obradilo više tema povezanih s njegovim životom i radom. Skup je održan u suorganizaciji Državnog arhiva u Osijeku, Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar - Područnog centra Osijek, Matice hrvatske - Ogranka Osijek i Društva za hrvatsku povjesnicu Osijek.

10.4. OSTALO (u okviru kulturno-prosvjetne djelatnosti arhiva)

10.4.1. Organizirani su skupni posjeti arhivu uz mogućnost stručnog vodstva na hrvatskom, engleskom, njemačkom i mađarskom. Ukupno 4 grupna posjeta osim obrazovnih skupina.

10.4.2. Redovito je uređivana mrežna stranica arhiva – administriranje podataka, obavijesti i digitalnih slikovnih materijala

10.4.3. Redovito je uređivan profil na društvenoj mreži Facebook

- administriranje podataka, obavijesti i digitalnih slikovnih materijala;
- prema posebnom dogovoru s pojedinim korisnicima arhiva i prema njihovom odabiru iz fondusa starih fotografija Osijeka, na Facebook profilu arhiva se svakodnevno objavljuje po jedna fotografija uz naznaku: „ODABRALI KORISNICI“;

10.4.4. Redovito su podaci za kalendar događanja dostavljani Odsjeku za matičnu, razvojnu i dokumentacijsku službu HDA.

10.4.5. Redovito su upućivane pozivnice na kulturna događanja u organizaciji Državnog arhiva u Osijeku.

11. STRUČNO-ADMINISTRATIVNI POSLOVI

11.1. PLANIRANJE I PRAĆENJE RADA ARHIVA

11.1.0. Planiranje i izvještavanje

Redovito je provedeno godišnje i kvartalno planiranje i izvještavanje o radu u koordinaciji voditelja odjela i ravnatelja ustanove.

11.1.1 Godišnji program rada arhiva

Ravnatelj i Upravno vijeće kontinuirano su pratili provedbu godišnjeg programa rada arhiva i po potrebi vršili njegove izmjene i dopune uz redovito kvartalno planiranje i izvješćivanje na razini odjela.

11.1.2 Izvješće o radu Arhiva

Početak 2019. godine je za 2018. godinu izrađeno godišnje financijsko izvješće i godišnje izvješće o radu.

11.1.3 Praćenje stručnog rada u Arhivu

Ravnatelj ustanove i voditelji odjela u ustanovi redovito su pratili izvršenje planiranih stručnih poslova.

Stručni nadzor ukupnog rada Arhiva provodi Hrvatski državni arhiv, a uprava i stručne službe DAOS raspolagale su ažurnim informacijama koje su dostavljane stručnim službama HDA u skladu s njihovim zahtjevima.

11.2. STRUČNA POVJERENSTVA

11.2.1. Stručna povjerenstva u arhivu

Redovito su održavane sjednice Stručnog vijeća, sastanci stručnih povjerenstava, radni sastanci s voditeljima odjela i ostalim stručnim djelatnicima.

11.2.2. Stručna povjerenstva na razini arhivske struke

Pojedini djelatnici Arhiva su u okviru hrvatske arhivske struke sudjelovali u radu odgovarajućih stručnih povjerenstava i tijela na razini Ministarstva kulture, Hrvatskog arhivskog vijeća i Hrvatskog državnog arhiva.

11.3. OSTALO (u okviru stručno-administrativnih poslova)

11.3.1. Administracija i računovodstvo

Redovito su obavljani poslovi administracije i računovodstva DAOS te vođenja svih propisanih stručnih, administrativnih i financijskih evidencija.

Posebno treba izdvojiti:

- vođenje svih propisanih evidencija u COP-u (tajništvo, računovodstvo);
- provođenje godišnje inventure osnovnih sredstava;
- izrada statističkih izvješća (ravnatelj, odjelni voditelji, tajništvo, računovodstvo);
- provođenje postupaka jednostavne nabave sukladno Zakonu o javnoj nabavi;
- provođenje pravnih i administrativnih postupaka povezanih uz rad i radne odnose redovnih djelatnika te arhivista-pripravnika i arhivskog tehničara-pripravnika;
- zaštita osobnih podataka zaposlenika – nadzor zaštite provodi tajnica Arhiva Dubravka Farkaš;
- pravo na pristup informacijama – rad službenika za informiranje Ljiljane Arambašić (vidi t. 4.7.).

11.3.2. Sigurnost, održavanje i čišćenje

Redovno su obavljani poslovi održavanja i poboljšanja sigurnosti objekata, opreme i djelatnika, kao i materijalnog održavanja i čišćenja zgrade arhiva s okolišem i svih prostora privremenih dislociranih arhivskih spremišta.

11.3.3. Mentorstvo za pripravnice koje su odradile svoj pripravnički staž u DAOS

Tijekom 2019. godine u DAOS su zaduženi mentori kontinuirano na svojim odjelima, a pojedini odjelni voditelji tijekom stručne obuke na ostalim odjelima arhiva, mentorirali stručni rad tijekom pripravničkog staža za dvije pripravnice (Andrea Peić, arhivist-pripravnik; Fani Piknjač, arhivska tehničarka pripravnica).

11.3.4. Mentorstvo studenata na stručnoj praksi u Državnom arhivu u Osijeku
Tijekom 2019. godine je više studenata Informatologije obavilo svoju studentsku stručnu praksu u Državnom arhivu u Osijeku u okviru propisane satnice i pod vodstvom mentora: Ana Jurić (90 sati), Filip Antunović (60 sati), Lovro Bogdanović (60 sati), Kristijan Grubeša (60 sati), Laura Kurtović (60 sati) i Dorotea Garvanović (150 sati).

12. FOTOGRAFIJA, MIKROGRAFIJA, REPROGRAFIJA

12.3. DIGITALIZACIJA

Digitalizacija kulturne baštine - projekt Ministarstva kulture.

12.3.1-3. Sustavni rad na projektu Digitalizacije kulturne baštine koji je bio planiran u DAOS za 2019. godinu, morao je biti odgođen za 2020. godinu zbog nedostatka smjernica, naputaka, središnje nabave softwera i opreme.

Tijekom godine je sukladno planu rada, potrebama arhiva i posebnih programa obavljano digitaliziranje odgovarajućega gradiva, uz pridruživanje digitalnim snimcima pripremljenih metapodataka.

Pohrana digitaliziranoga gradiva do uspostave središnjeg nacionalnog digitalnog arhiva vrši se na postojećem file serveru arhiva nabavljenom 2017. godine, u skladu s propisanim kriterijima i standardima za digitalizirano gradivo.

12.6. SNIMANJE ZA POTREBE KORISNIKA

Arhiv je pružao uslugu snimanja (skeniranja, fotografiranja, fotokopiranja) gradiva za potrebe istraživača u čitaonici arhiva i uslužno snimanje gradiva na zahtjev drugih korisnika, srodnih ustanova i tijela javne vlasti uz isporuku digitalnih zapisa.

12.7. FOTOGRAFIRANJE I IZRADA FOTOGRAFIJA

Tijekom godine su fotografirana sva javna događanja u arhivu, uz obradu i pohranu na file serveru arhiva, a po potrebi je dio fotografija i izrađen u ispisu.

13. KONZERVACIJA I RESTAURACIJA

13.1. PREVENTIVNA ZAŠTITA ARHIVSKOGA GRADIVA

Vršena je preventivna zaštita arhivskoga gradiva sukladno potrebama pojedinih odjela za sređivanje gradiva u arhivu.

13.2. KONZERVIRANJE I RESTAURIRANJE

U Restauratorskoj i knjigoveškoj radionici su se obavljali poslovi manje restauracije gradiva predložene prije digitalizacije, manje restauracije korica i knjižnih blokova knjiga koje treba preuvezati i manje restauracije gradiva koje se priprema za izložbe.

13.3. IZRADA ZAŠTITNE AMBALAŽE

Pored nabave standardne ambalaže za zaštitu gradiva, u restauratorskoj i knjigoveškoj radionici se izrađivala zaštitna ambalaža po mjeri, kako za potrebe arhiva, tako i uslužno za potrebe drugih naručitelja.

Ukupno: arhivske kutije s posebnim mjerama: 70 komada; arhivski fascikli s klapnom i vezicama: 560 komada; zaštitna kutija: 1 komad; bezkiselinske mape s klapnama i vezicama za Muzej Slavonije: 50 komada.

Za praktični stručni rad prilikom polaganja stručnog ispita za arhivskog tehničara-konzervatora, izrađeni su i modeli zaštitne ambalaže za različite vrste arhivskoga gradiva prema naputku mentorice.

13.4. UVEZIVANJE

Značajan dio posla odnosio se na preuvezivanje knjiga iz fundusa arhiva i uslužnog uvezivanja za potrebe drugih naručitelja.

Ukupno: 28 knjiga

13.5. DOKUMENTIRANJE KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKIH RADOVA

Premda se radilo tek o manjim restauratorskim zahvatima, svi konzervatorsko-restauratorski radovi na gradivu su redovito dokumentirani u skladu s propisanim obvezama za konzervatorske i restauratorske radionice.

14. OSTALO

14.1. PREDSTAVLJANJE USTANOVE I ZASTUPANJE

Ravnatelj ustanove dr. sc. Dražen Kušen je u tri navrata kao osobni izaslanik zastupao ministricu kulture dr. sc. Nine Obuljen Koržinek:

- na otvorenju 27. SUSRETA LUTKARA I LUTKARSKIH KAZALIŠTA (SLUK) Hrvatske u Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića u Osijeku 29. svibnja 2019., uz pozdravni govor;
- na Središnjem sijelu 30. PJESNIČKIH SUSRETA „DRENOVCI 2019.“, uz pozdravni govor i dodjelu nagrade laureatima u ime ministrice kulture;
- na otvorenju jubilarnog 25. festivala „DANI MILKA KELEMENA“ u Slatini 10. listopada, uz pozdravni govor i otvorenje skupa u ime ministrice kulture.

U okviru redovnog rada ravnatelj i djelatnici kojima je ravnatelj povjerio zastupanje, zastupali su Državni arhiv u Osijeku i bili nazočni na svečanim otvaranjima izložbi, promocijama, manifestacijama i drugim javnim događanjima u organizaciji srodnih ustanova, stručnih udruga i tijela javne vlasti.

14.2. SINDIKAT

U okviru redovnog rada u ustanovi, obavljani su i poslovi sindikalnog povjerenika Darija Mlinarevića (Hrvatski sindikat djelatnika u kulturi), poslovi koordinacije njegovog rada sa središnjicom sindikata i održavanje sindikalnih sastanaka u ustanovi, sukladno važećim propisima.

Izvjestitelj: Dr. sc. Dražen Kušen, ravnatelj

Doneseno na 5. sjednici (elektroničkoj) Upravnog vijeća DAOS 28. veljače 2020.

PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA:

Dr. sc. Jozo Ivanović